

авторите

КОИТО СПАЗИХА СРОКОВЕТЕ ТОЗИ МЕСЕЦ

З а пореден път **НАЧО СТРИГУЛЕВ** ни води през света на технологиите и смелите идеи, както и в открития Космос. На стр. 71 четем за следващия скок към звездите, но преди това – на стр. 14 Начо ни провокира да мечтаем по-смело като общност за по-смислено бъдеще на страната ни и децата ни. Авторът е трикратен призъв в журналистическия конкурс Mtel Media Masters. Занимава се с журналистика в областта на науката и технологиите от 1999 г. и е дългогодишен технологичен редактор в списание „Мениджър“.

Икономическият редактор, част от екипа на сайта „Мениджър Нюз“ – **НИКОЛАЙ НЕЙЧЕВ**, ни среща с екип от български учени в Технологичния университет в Цюрих, които знаят как се прави наука и бизнес [стр. 8]. Разказва ни за Kugo Dulo – смелата идея на Емил Кирилов и Георги Кирчев от „Зек Инженеринг“, които започват да произвеждат и китарни усилватели [стр. 11]. А на стр. 92 е текстът му за новата „елитна“ социална мрежа Clubhouse.

Ч ет ботът ли е новият най-добър приятел на маркетинг отдела и може ли пазаруването да е лесно и приятно за клиента като разговор с близък приятел? **КРИСТИНА КОНСТАНДАЧЕ**, глобален директор „Продажби“ в Rakuten Viber, ни разказва как дигиталните инструменти за комуникация помагат на бизнеса на стр. 98.

К ъде сме и къде ще бъдем, когато не сме във Facebook? Разберете на стр. 90 от текста на **ЖЮСТИН ТОМС**, която се занимава с дигитален маркетинг горе-долу, откакто го има и у нас. Жюстин е собственик и ръководител на „Ей би Си Дизайн енд Комюникейшън“. Автор е на повече от 15 книги. Преподава в няколко учебни заведения, сред които СофтУни и НБУ.

П ървият гост в новата ни рубрика „Пет неща, които научих през последния месец“ на стр. 113 е **ВАСИЛ ВЪРБАНОВ** – мениджър на радио „Тангра Mega Rock“, организатор на концерти, водещ на няколко радиопредавания и на „Моят плейлист“ по БНТ1. Говори ни за ръгби, акули и неподозирани житейски обрети. Че за какво друго. Той е Васил Върбанов, ние – не сме.

„МЕНИДЖЪР“ БЛАГОДАРИ НА ВСИЧКИ АВТОРИ В ТОЗИ БРОЙ:

Антон Андонов | Бисер Костадинов | Бойко Василев | Габриела Беличовска |
Максим Бехар | Методи Шуманов | Милена Хаджииванова | Неда Новачкова |
Спасен Григоров |
С обща статия участват Генчо Павлов и Иван Гергов – адвокатска кантора CMS, София

Къде отиват всички

Къде сме и къде ще бъдем, когато не сме във Facebook

Жюстин Томс

B последните няколко години, след като придоби госта мащабни проекти от различно естество, Facebook започна да губи младежката аудитория и да става все повече мрежата на 35–75-годишните.

По-младите миграха първо към Snapchat, после към Instagram, а в последните години – към TikTok. По-техноложично и делово ориентираните хора отдавна се отказаха от Facebook и предпочитаха Twitter. Последното по-скоро е мотивирано основно от политически подбуди. След като Twitter, а и Facebook цензурираха Доналд Тръмп, много негови поддръжници миграха към платформи като MeWe, Clubhouse и други.

Малко детайли

TikTok съществува едва от 2017 г., а вече има над 1 млрд. активни месечни потребители. Това

е канал номер 1 за хората до 30 години по целия свят. Най-любопитното за мрежата след главоломната ѝ растеж е, че е единствената в топ най-популярни приложения, които не са американска собственост, и първият китайски пробив в глобален мащаб от подобен характер.

Clubhouse стартира през 2020 г. и макар да не е ясен точният ѝ брой потребители, с хитрия си маркетингов подход invite only събра госта от по-скептичните или с усещане за VIP потребители на другите социални мрежи. Ключовата дума за Clubhouse е ексклузивност. Основната му отличителна характеристика е, че се промотира като изцяло гласова социална мрежа.

MeWe стартира през 2016 г. и привлича хора с обещанието, че няма да има реклами или следене, че е най-добрата алтернатива на Facebook, но тя не е безплатна и не е за всеки. Около скандалите с Тръмп стана ясно, че привлича основно крайно десни хора, най-вече неговите

фенове. Тренц тук са тайните групи, но за участие в тях се заплаща.

Parler е микроблогинг мрежа, алтернатива на Twitter, която стартира през 2018 г., но в последните месеци набира по-голяма популярност и отново привлича феновете на Тръмп поради факта, че не цензурира съдържание и дава гласност на всякакви конспиративни теории, реч на омразата и съдържание, което не би се толерирало другаде.

Приложението бе спряно след нахлуването в Капитолия на 6 януари 2021 г.

Още много други по-малко популярни приложения се развиват и търсят свои ниши, като са в битка за всеки потребител.

Какво търсят хората?

Сигурност. Но и да бъдат чути. В условия на всеобщо говорене и възможност за общуване в реално време с всички по света хората искат да имат свое време и защищено пространство онлайн.

Неслучайно MeWe стартира кампанията си под слогана „Тво-

ят частен живот не е за про-
ган“ и хаштаг #Not4sale, изтък-
вайки като свое конкурентно
предимство, че данните на
потребителите няма да се
използват, за да им се сервирам
реклами и да бъдат маргетира-
ни. Ако погледнем от финансова
страница на нещата, това
означава и разширение на нови,
по-малко популярни до момента
бизнес модели.

Нека стане ясно, че повечето
хора, макар да опитват нови
платформи и социални канали,
все още запазват своите
Facebook и Twitter акаунти,
като влизат значително
по-рядко в тях, но продължават
да следят активно някои групи
там. В този смисъл същински
отлив за момента няма.

Facebook познава много добре
своите потребители и няма да
ги пусне така лесно, прилагайки
алгоритми, които правят хо-
рата зависими към платформата. И нека не се лъжем – подобна
практика прилагат и ще прила-
гат и новите социални канали.
За какво още се оглеждат по-
потребителите, мигрирайки или
тествайки новите социални
канали? Все повече видео съдър-
жание, много повече интерак-
тивност, както и възможност
да общуват непрекъсвани.

Какво следва?

За добро или лошо Facebook и Twitter ще са още дълго водачи в списъка с най-受欢迎ни места онлайн с най-голям брой потребители и глобален профил на хората, които ги използват. Със своите 2,1 млрд. потребители Facebook е госта стабилен – това първенство няма как да бъде отнето. Тук, разбира се, следва да се включат и YouTube (собственост на Google), и Instagram (собственост на Facebook).

Бързите съобщения и програмите за чат също следва да се държат подоко предвид голятото раздвижване и в тази област, зачестили са скандали и тепърва увелячаващата им се роля в комуникацията.

Няколко основни тенденции

- 1 В бъдеще хората ще търсят повече сигурност и защитено лично пространство. В момента 84% от информацията онлайн тече по затворени канали.
- 2 Без значение от социалната мрежа потребителите ще имат нужда от виртуални стапи и онлайн места за среща на няколко души – тази тенденция се засили след старта на пандемията.
- 3 Телевизия и интернет все по-често са едно; хората гледат много видео онлайн в различни платформи – от Instagram Stories до корпоративно видео съдържание.

4 Тенденцията, за която Facebook говори от 2016 г., се задълочава – споделя се все по-малко лично съдържание публично и повече теме и видео съдържание.

5 Все повече потребители са склонни да плащат малки суми за по-качествена услуга или достъп до съдържание.

6 Хората все по-малко ще пишат, все повече ще диктуват, говорят онлайн, записват и препращат помежду си кратки видео и аудио съобщения.

Всичко това ще доведе краткосрочно до още по-голяма фрагментация на обществото и напрежение между различни социални групи. Те ще се кансулират в своите кръгове, говорейки на различни езици.

Ще се наложи схващането, че личната информация е основната разменна монета в социалните мрежи. Свободното движение на дезинформация също ще е от явленията, на което учени, правителства и бизнес ще трябва да намерят решение.

Едно е сигурно – в момента хората по цял свят без значение от доходи, раса, пол, политическа принадлежност, култура са с часове онлайн и тази интернет зависимост само ще се увелячава на фона на все по-ожесточената конкуренция на каналите и платформите. ■

